

Основним завданням Програми є розподіл обов'язків між контрольними органами і службами, діяльність яких спрямована на забезпечення авіаційної безпеки; встановлення правил впровадження та здійснення заходів забезпечення авіаційної безпеки пасажирів; авіаційного персоналу та персоналу, який задіяний в авіаційній діяльності; повітряних суден; майна, яке перевозиться повітряними суднами; об'єктів суб'єктів авіаційної діяльності незалежно від форми власності та підпорядкування [4].

Як висновок необхідно зазначити, що впровадження нових стандартів та правил забезпечення авіаційної безпеки цивільної авіації дозволить значно підвищити рівень безпеки повітряних перевезень шляхом впровадження проактивного підходу до державного регулювання діяльності цивільної авіації шляхом постійного виявлення та усунення ризиків при здійсненні авіаперевезень.

Література

1. Повітряний кодекс України від 19 травня 2011 р. № 3393-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/>

2. Деркачевский И.В. Анализ международной и украинской правовых баз по обеспечению авиационной безопасности / И.В. Деркачевский, А.А. Сердюков // Открытые информационные и компьютерные интегрированные технологии. – 2016. – № 74. – С. 216-221.

3. Безопасность полетов, авиационная безопасность, экологическая устойчивость [Електронний ресурс] // Журнал ИКАО. – 2010. – № 6. – Вып. 65. – С. 9-10. – Режим доступу: https://www.icao.int/publications/journalsreports/2010/6506_ru.pdf

4. Про Державну програму авіаційної безпеки цивільної авіації: Закон України від 21.03.2017 р. №1965-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1965-19>

УДК 347.8(043.2)

Бідюк Д. Ю., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Шапенко Л. О., асистент

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ УКРАЇНИ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Аналіз розвитку авіаційної галузі провідних авіаційних країн світу свідчить про необхідність активної участі держави як регулюючого

та контролюючого органу, що гарантує безпеку авіації, забезпечує інтереси держави, національну безпеку та потреби суспільства і економіки у повітряних перевезеннях та авіаційних роботах. Адже державне регулювання цивільної авіації спрямоване на створення умов для діяльності суб'єктів та об'єктів управління в зазначеній галузі у формі системи юридичних засобів (законів, стратегій, концепцій, програм тощо), за допомогою яких вищі органи держави здійснюють скоординований та цілеспрямований вплив у бажаному для неї напрямі [1, с. 12]. Разом з тим, слід відзначити, що ефективне державне регулювання в авіаційній сфері повинне здійснюватися на лише правовими методами, а й за допомогою адміністративних (розробка стандартів, правил перевезень, ліцензування та сертифікація тощо) та економічних (реалізація митної, податкової політики та ін.) засобів.

Згідно рекомендацій Міжнародної організації цивільної авіації (ІКАО) державне регулювання авіаційної галузі з метою забезпечення впровадження міжнародних стандартів, імплементації норм міжнародного повітряного права, укладення та регулювання угод про повітряне сполучення, а також для врегулювання відносин між органами влади та суб'єктами авіаційного ринку повинне здійснюватися на трьох рівнях: національному, двосторонньому та багатосторонньому [2, с. 31]. Сучасний стан системи державного регулювання авіаційної галузі України свідчить про реалізацію вищезазначених рівнів. Адже Верховною Радою України визначено основні напрями державної політики в діяльності цивільної авіації та законодавчі засади її реалізації. Загальне державне регулювання діяльності цивільної авіації та використання повітряного простору України забезпечується Кабінетом Міністрів України відповідно до своїх повноважень. Президент України та Кабінет Міністрів України забезпечують реалізацію державної політики розвитку авіації України згідно Конституції і законів України.

У п. 5 ст. 4 Повітряного кодексу України закріплено перелік органів, що здійснюють державне регулювання цивільної авіації в межах своїх повноважень:

1) центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері транспорту (Міністерство інфраструктури України);

2) центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики в галузі цивільної авіації (Державна авіаційна служба України);

3) національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері транспорту.

Завдання та функції центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері транспорту та центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики в галузі цивільної авіації визначаються Повітряним кодексом України, Положенням про Міністерство інфраструктури України, затвердженим Указом Президента України від 12 травня 2011 р. № 581/2011, Положенням про Державну авіаційну службу України, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 8 жовтня 2014 р. № 520. Зокрема, Міністерство інфраструктури України є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади у формуванні та забезпеченні реалізації державної політики у сфері авіаційного транспорту та у сфері використання повітряного простору України.

Згідно Положення про Державну авіаційну службу України, Державіаслужба є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра інфраструктури, основними завданнями якого є: 1) реалізація державної політики у сфері цивільної авіації та використання повітряного простору України; 2) внесення пропозицій Міністрові інфраструктури щодо забезпечення формування державної політики у сфері цивільної авіації та використання повітряного простору України; 3) організація використання повітряного простору України; 4) здійснення державного контролю та нагляду за безпекою цивільної авіації, нагляду за забезпеченням аеронавігаційного обслуговування.

Проблемним залишається питання щодо здійснення державного регулювання цивільної авіації Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері транспорту. На сьогодні утворення нового Нацрегулятора у сфері транспорту передбачене лише проектом Закону про державне регулювання у сфері транспорту, зареєстрованим 11 травня 2016 р. № 4640. Згідно даного Законопроекту Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері транспорту повинна забезпечувати ефективне державне регулювання діяльності на ринках природних монополій та суміжних ринках у галузі транспорту, у тому числі і авіаційного, шляхом: 1) збалансування інтересів суб'єктів господарювання, які здійснюють свою діяльність на ринку транспортних послуг, що перебуває у стані природної монополії, та споживачів їх послуг; 2) забезпечення рівних можливостей доступу до послуг підприємств транспорту, які здійснюють свою діяльність на ринку, що перебуває у стані природної монополії; 3) запобігання монополізації та сприяння конкуренції на суміжних ринках; 4) формування цінової і

тарифної політики на ринку транспортних послуг із застосуванням стимулюючих механізмів, контролю за ціноутворенням, недопущення перехресного субсидювання [3].

Як висновок необхідно зазначити, що динамічний розвиток сфери цивільної авіації значною мірою залежить від ефективності державного регулювання, яке завдяки правовим, адміністративним та економічним інструментам забезпечує упорядкованість відносин в авіаційній сфері.

Важливим є утворення Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері транспорту, оскільки одним із напрямків діяльності даного регулятора є регулювання взаємодії суб'єктів цивільної авіації в умовах нестабільних ринкових відносин. Актуальність даної проблеми потребує термінового вирішення, що в майбутньому може забезпечити подальший розвиток відносини хендлінгу, аеропорту та авіакомпанії, що є складовою частиною взаємодії суб'єктів цивільної авіації.

Література

1. Малярчук Н.В. Цивільна авіація України: проблеми державного регулювання // Н.В. Малярчук, С.І. Хом'яченко // Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право». – К.: НАУ, 2015. – № 2(35). – С. 10-14.

2. Антощишина Н.І. Система державного регулювання авіаційних перевезень в Україні / Н.І. Антощишина // Інвестиції: практика та досвід. – 2013. – № 23. – С. 31-34.

3. Про державне регулювання у сфері транспорту: проект закону, зареєстрований 11.05.2016 р. № 4640 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=59037

УДК 342.9(043.2)

Бурима А. Ю., курсант,
Київський факультет Національної академії
Національної гвардії України, м. Київ
Науковий керівник: Дручек О. В., к.ю.н., доцент

ДО ПИТАННЯ ПРО ПОНЯТТЯ ТА ЗМІСТ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Поняття «адміністративно-правове забезпечення» є важливою категорією науки адміністративного права. Однак, погляди науковців щодо його розуміння суттєво різняться, тому з'ясування сутності «адміністративно-правового забезпечення» та його змісту